

פחד דוד

פרשת
צו
שבת הגדול
י"ב ניסן
תשע"ז
864

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

משכיל לדוד

דרכים להתקדשות בעבודת השי"ת

גופו ימנע מלסיים סעודתו לגמרי אלא ישאיר ממנה מעט, עיין שם. וכך האדם מתקדש באכילה בכל שעה. **בממון** אדם יכול להתקדש באופן מעשי בנושא זה - כגון גבאי העוסק בצרכי ציבור וגובה כספים עבור מוסדות תורה, שידוע שיש היתר ממרן "החזון איש" לגבי כמות האחוזים שאדם יכול ליטול לעצמו ואף אם אומר לתורמים שהכל מיועד לאותו מוסד אין בזה איסור גזל, ואף על פי כן הרוצה להחמיר יקח לעצמו רק כדי פרנסתו ופרנסת בני ביתו והשאר יתן למוסדות וזו דוגמא של "קדש עצמך במותר לך" בממון.

בקול שהוא לימוד התורה, יקדש את עצמו על ידי שיוסף ללמוד בזמנים פנויים שלא יהיה שום רגע בביטול תורה חלילה, ולנצל כל דקה ודקה כמו שמספרים על האדמו"ר מגור זיע"א שסיים את כל הש"ס "בין גברא לגברא" באותה שעה שאנשים היו קמים לסעודתם בהגיע זמן האכילה.

ובעניני חיוב לימוד התורה המשנה אומרת (חגיגה ט) רבי שמעון בן מנסיא אומר איזהו מעוות לא יוכל לתקון זה הבא על הערוה והוליד ממנה ממזר וכו' ופירש רש"י שהביא פסולין בישראל ויהיה זכרון לעוונתו לפיכך אין עוונותיו נמחקין בתשובה. ר' שמעון בן יוחאי אומר אין קורין מעוות אלא למי שהיה מתוקן בתחילה ונתעוות ואי זה הוא - זה תלמיד חכם הפורש מן התורה.

וצריך לומר שרבי שמעון בר יוחאי לא סובר כרבי שמעון בן מנסיא, מכיון שראינו שממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ כדברי רבותינו זכרונם לברכה וחייבים לקום מלפניו. הרי לך שממזר יכול להיות אדם שמקדש שם שמים ואם כן אין זה נקרא מעוות לדעתו. ולמרות זאת כה קשה הרעיון למתבונן כי אדם שביטל מן התורה אפילו זמן מועט, הווי יותר מעוות ממי שהוליד ממזר?!

הרי לנו מכאן לימוד גדול לנצל כל דקה ללימוד התורה וכן אמרו חז"ל (עירובין נד.) האי עלמא כבי הלולא דמאי חטוף ואכול חטוף ואשת: וכבר משלו על זה משל למי שקנה כרטיס לוטו וכתב את כל המספרים הראויים שירויה לפי דעתו ושכח לכתוב מספר שש שלפי דעתו יעלה מספר זה בגורל, ולאחר שסגרו את הקלפי, לפתע נזכר ורץ להגיד לממונים שיכתבו מספר שש ואמרו לו שמאוחר מכדי להוסיף וכבר סגרו את הקלפי ועתה זמן ההגרלה, וערכו הגרלה ועלה בגורל בדיוק אותו מספר ששכח לכתוב ואז פנה אותו האדם להנהלת הלוטו וטען בפניהם וצעק וצעק שהוא רצה לכתוב ומפני אונס לא כתב כי הוא שכח והוסיף עוד כהנה וכהנה תירוצים, וענו לו שזה מאוחר מדי ואין אפשרות לעשות דבר בנידון.

"זאת התורה לעלה למנחה לחטאת ולאשם".

(ויקרא ז' ל"ז)

כתב הבן איש חי על הפסוק "זאת התורה לעלה למנחה לחטאת ולאשם ולמלואים..." (ויקרא ז' ל"ז) מרומז פה כללות עבודת ה', שמספר מילת "זאת" עולה כמניין "צום, קול, ממון" ושלתם מועילים במקום הקרבנות. כי בתענית ובצום אדם מקריב חלבו ודמו. ובקול היינו כשאדם לומד תורת עולה כאילו הקריב עולה, כמו שדרש רבא (מנחות ק:). וכן כתוב "ונשלמה פרים שפתינו" וכן כתוב "כל תישא עוון וקח טוב" ואין טוב אלא תורה וכן על ידי שהוא הצדקה שאמרו רבותינו גדול העושה צדקה יותר מכל הקרבנות שנאמר "עושה צדקה ומשפט נבחר לה' מזבח".

וכן אמר דניאל לנבוכדנצר "חטאך בצדקה פרק" (דניאל ד' כ"ד) וזה שאמר "זאת התורה" כלומר "צום, קול, ממון" שמספרם "זאת" (העולים בגימטריא ארבע מאות ושמונה) שבהם יהיה קיום התורה הם יעלו כקרבן "לעלה למנחה לחטאת וכו'" והם מועילים לנו לכפר עוונותינו בדור שנחרב בית המקדש שיעלו לנו במקום קרבן. וכל זה מצד חסדו יתברך, ולכן מספר "צום, קול, ממון" עולה כמספר "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו" ועיין שם, שבזכות שלשה אלה יבואו המשיחים בן יוסף ובן דוד שזה עולה גם כן כמספר "משיחים" ובשלמותם תהיה הגאולה ובזכות שלשה אלה יתוקן פגם אדם הראשון, וכן על ידם יושלמו אותיות ה, ו, א, שחסרים מהשם וממשיכה שכתוב "כי יד על כס י"ה" (שמות י"ז ט"ז) עד כאן דברי הבן איש חי זיע"א.

ונראה לי להוסיף על דברי הבן איש חי זיע"א שכתוב בקרבנות יום הכיפורים (ויקרא ט"ז ג') "בזאת יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר לחטאת". "בזאת" עולה כמספר "קדוש" (כמניין ארבע מאות ועשר) ואפשר לומר כי אם "זאת" עולה כמספר "קול צום ממון" ו"בזאת" עולה כמספר "קדוש", הרי זה בא להוסיף עליו ולומר שראוי להתקדש באותם דברים, וכיוון שהדור פרוץ חייבים לעלות מעלה מעלה להיות בבחינת קדוש.

ובודאי שעם ישראל קדושים וטהורים הם, ואין אדם שיאמר שאין רצונו להיות קדוש, אלא שאין יודעים כיצד להגיע לזה וזה שאנו אומרים בתפילה "וקדושים בכל יום יהללך סלה" ופירש בסידור "עץ יוסף" שהכוונה על עם ישראל. ועל כך בא הפסוק הזה לרמוז לנו להתקדש בשלשה דברים, וכמו שאמרו חז"ל "קדש עצמך במותר לך" ונסביר את שלושת דברים הללו.

בצום הכוונה היא לשעת האכילה שבה יפרוש האדם מן המאכל החביב עליו ויניח מעט ממנו. ופרישות זו הובאה בספר "אגרת התשובה" לרבינו יונה בשם הראב"ד, שהרוצה להתקדש ולפרוש מבלי להזיק את

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

18:44 | 18:34 | 18:42 | 18:27 **הדלקת נרות**

19:43 | 19:43 | 19:43 | 19:41 **מוצאי שבת**

20:20 | 20:20 | 20:18 | 20:21 **רבינו תם**

הילולא דצדיקיא

יב - רבי שמשון פינקוס

יג - רבי יוסף קארו מרן הבית יוסף

יד - רבי משה אלשיך מח"ס תורת משה

יז - רבי אברהם יפה'ן ראש ישיבת נובהרדוק

טו - יצחק אבינו עליו השלום

טז - לוי בן יעקב אבינו

יז - רבי מאיר שלום אביחצירא

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי
חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

להודות על עצם היותי בריא

"אם על תודה יקריבנו". (ויקרא ז. יב)

פרק התהילים הנאמר כיום כתחליף לקרבן תודה, בבחינת "ונשלמה פרים שפתינו" הוא הפרק "מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ". יהודי אחד פנה למרן הגאון רבי חיים קנייבסקי שליט"א ושאל אותו על לשון הפסוק "הריעו לה' כל הארץ" - מדוע בעצם כל אנשי הארץ צריכים להודות ולהלל לקב"ה, הלא את קרבן התודה מביאים רק ארבעה אנשים (שסימנם חיים) ארבעה אלו הם - יודי הים, הולכי מדבריות, חולה שנתרפא והיוצא מבית האסורים. ארבעה אלו מודים על נס גדול שנעשה להם. אם כן שאל השואל, מה ענינה אפוא של ההודאה מצד כל אנשי הארץ האחרים שלהם לא נעשה כל נס או הצלה מיוחדים? התשובה פשוטה - ענה לו רבי חיים שליט"א

- והיא תובן יותר על פי המעשה הבא: אחר תפילת שחרית באחד מבתי הכנסת בבני ברק, פרס יהודי מפה על השולחן וחילק לציבור המתפללים יין ומיני תרגימא. כשנשאל, לשמחה מה זו עושה? השיב הלה כי אתמול כשחצה את הכביש פגע בו רכב והוא יצא מהתאונה בריא ושלם. על הצלה זו הוא בא ליתן שבח והודאה להקב"ה, והוא משתף את הציבור בהודאתו. למחרת היום בא יהודי אחר לבית הכנסת, וגם הוא כקודמו פרס מפה והעמיד כיבוד לציבור המתפללים.

מה קרה לך? שאלו אותו - האם גם כך פגע רכב?

לא! ענה האיש. אני שמח ומודה כי מזה עשרים שנה הנני חוצה את אותו כביש ואף פעם לא פגע בי רכב...

כך גם לענינינו - סיים רבי חיים; יהודי שהתרפא מחליו או שיצא מבית האסורים אומר מזמור לתודה, וזה ברור לכל. אולם "כל הארץ", שאר אנשי העולם

צריכים להריע לה' ולהודות לו על כך שלא חלו ולא הוכנסו לבית האסורים.

חשש גדול מילא את ליבי, כי ידעתי שעתה יפתחו בחקירה נגדי על מנת לברר את פשר המסמכים הללו שבאמתחתי, ולמותר לציין שלא היה בידי כל כח לכך ובפרט לאור העובדה שחלף עלי שבוע עמוס ביותר בזיכוי הרבים ובטרחת למען הכלל. כמו כן בתוכניתי היה לגשת לבית חולים הישר משדה התעופה בכדי לבקר יהודי חולה השוכב על ערש דווי אשר בני משפחתו המתינו לי בקוצר רוח שאבוא לברכו. בראותי זאת, נשאתי עיני למרום בתפילה חרישית לבורא העולם שיושיעני מן המצב שנקלעתי אליו.

דקות מספר שנראו לי כנצח חלפו, ולפתע הודיע לי פקיד המכס שאני משוחרר לדרכי, תוך שהוא משיב לי את המסמכים שבידו...

זהו סיפור השגחה פרטית, אחד מני רבים אשר סובבים אותי בכל עת מצוא, ובהם אני רואה במוחש ובבירור עד כמה הקב"ה מסייע בידו. סיעתא דשמיא גדולה מלווה אותי על כל צעד ושעל מדרכי חיי וכל זאת למען זכות הרבים אשר עומדת לי הקב"ה רואה עד כמה משתדל אני לקרב את ליבם של בניו לתורה ולמצוות, ובאמת שמסירות נפש ממשית כרוכה בכך, כי זוהי כל מגמתי עלי אדמות - לקדש שמו יתברך בעולם ולהפיץ את אור תורתו ברבים. ועל כן הוא מסייע בידי אף למעלה מגדר הטבע, כי כבר אמרו חז"ל (מכות י): בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו. ועוד אמרו (שבת קד). הבא להיטהר מסייעין בידו.

ויהי רצון שחפץ ה' בידינו יצליח ללמוד וללמד לשמור ולעשות את כל דברי התורה הזאת, אמן ואמן.

הבא להיטהר מסייעין בידו.
על האדם לדעת כי אם ישתדל לשמור את מצוות ה' וללכת בדרכיו ולשמור בקולו, מובטח לו כי סיעתא דשמיא תלווהו בכל דרכיו ובכל אשר יפנה ויעשה ישכיל ויצליח, ולעולם לא תצא תקלה מתחת ידיו.

באחת הפעמים בהן שהיתי במכסיקו, ניגש אלי אדם אמיד מאוד ובעל נכסים. הוא ביקש להתייעץ עימי בנוגע לעסקיו המסועפים מכיוון שהייתה לו התלבטות היכן להשקיע את כספו ומהו העיתוי המתאים לכך. הואיל ולא היה זמני בידי, והיה עלי לשוב לצרפת - בקשתי ממנו שיניח אצלי את המסמכים וכאשר אגיע לצרפת אעיין בהם וכך אוכל להשיב לו.

הנחתי את המסמכים החשובים הללו, אשר בהם מתועדים סכומי עתק, בתוך תיקי האישי, למרות שידעתי כי סכנה טמונה בדבר באם פקידי המכס בשדה התעופה יגלו אותם בתיקי, כי אז סביר להניח שאיעצר ואדרש לחקירות מרובות על מהותם.

והנה בהגיעי לשדה התעופה בצרפת, נשאלתי על ידי פקידי המכס האם יש ברשותי דבר מה המחויב במכס. כאשר עניתי בשלילה חזר הפקיד ושאל מה הייתה מטרת נסיעתי למכסיקו. הסברתי לו כי נסעתי במטרה לחזק את בני הקהילה היהודית במקום. "הנני רב, ולא איש מסחר ואין לי כל קשר לעסקים"... כך עניתי לו. אולם משום מה פקיד זה לא הניח לי, וביקש לפתוח את תיקי האישי ולראות מה הוא מכיל. והנה נגלו לעיניו אותם מסמכים אשר הפקיד בידי אותו אדם אמיד, ובהם היו רשומים שחור על גבי לבן סכומי עתק!...

במרה מפטירין

הפטרות השבוע "וערבה לה' מנחת יהודה". (מלאכי ג)

הקשר לפרשה: בהפטרות מוזכר שה' ישלח לנו את אליהו הנביא לבשר על הגאולה, וזה מענין 'שבת הגדול' שבו שלח ה' את משה לבשר על הגאולה מארץ מצרים.

נצור לשונך

לחשוש צריך

תולה ארץ על בלימה

אף על פי שקבלת לשון הרע (דהינו להחליט בלבו שהדבר אמת) אסור מן התורה, מכל מקום אמרו חז"ל, שלחשוש אמנם צריך. וביאור הדבר, דצריך לקבל את הדבר בדרך חשש בעלמא, הינו רק כדי לשמור את עצמו ממנו שלא יגיע לו היזק על ידו. (חפץ חיים)

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

יש זריז ונשכר

"צו את אהרן ואת בניו לאמר" (ויקרא ו' ב')

ופירש רש"י אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות, אמר ר"ש ביותר הכתוב צריך לזרוז במקום שיש חסרון כ"ס. וצריך ביאור מאי צריך לזרוז והלא ודאי יעשו מה שה' ציוה ללא דיחוי ועיכוב ובפרט הכהנים דזריזים הם, ומה גם שתרגם אונקלוס פקד ית בני ישראל שפירושו צוה - מצוה, ואם כן ודאי שלא ישהו ויתעכבו בדבר.

ונראה שהתורה רצתה ללמד את העם בכלל והכהנים בפרט שיעשו את התורה והמצוות לשם שמים, ואף שיש לאדם נגיעות בדבר ישתדל לכוון לה' לבדו. וכידוע כי ככל שיש הנאה אישית קשה יותר לכוון לשם שמים, על כן הזהיר הכתוב בעולה שהיא כולה לה' לזרוזם שאפילו זה שיהא לשם ה' וקל וחומר לשאר מצוות שיש בהן הנאה.

ומזה ילמד האדם שיעשה כל פעולותיו ומעשיו לה' לבדו ולא למטרות אחרות של רווח אישי או כל דבר אחר, אלא יכוון לשם שמים שזו האמת הנצחית והתכלית הרצויה, וכשיכוון כך יקל בעיניו העבודה, שהרי מרכז כל חושיו וכוחותיו למטרה אחת נשגבה ומעולה וממילא לא ירגיש בקושי ובעול המצוות אשר עליו, וכך יקנה בנפשו את מידת הזריזות והחריצות - שבאה על ידי שלמות ודבקות העבודה - עבודת ה'. וכך ירוויח בב' פנים ראשית, מצווה בזריזות חשובה לאין ערוך ממצוה שאדם מקיים חלילה בעצבות ובאדישות, שהזריזות מורה ומסמלת את האהבה לה' והעובד מאהבה שכרו מרובה וכל מעשיו בדרגה גבוהה לאין ערוך. ורווח נוסף שיהא לאדם שבאמצעות מידת הזריזות ינצל מעבירות שהרי אדם שמתעצל קרוב הדבר שעלול לבוא לידי חטא או תקלה. וזה מה שרמז בעל הטורים בריש הפרשה - על סמיכות פסוק "צו את אהרן" לסוף הפרשה הקודמת המסיימת בפסוק "מכל אשר יעשה - לאשמה בה". וכתב לומר שיהיו זריזין בתורה ומצוות ששגגת תלמוד עולה זדון כלומר שבסוף הפרשה נאמר "מכל אשר יעשה" - משמע אפילו שוגג יהא חשוב לאשמה בה - אשם בדבר ומזיד, ומדוע? כי הוא לא היה בבחינת "צו" - כלומר זריז בתורה ומצוות וזה מה שגרם לו לטעות ולהגיע לידי שגגה.

וזכורני פעם אחת שהתפללתי בישיבה וכולם עמדו להתפלל תפילת עמידה, אולם אחד מן הקהל נשאר לשבת במקומו באדישות וכבדות - פשוט התעצל להתפלל... באותה שעה עמד שם אדם ושאלו שאלה, והלה מרוב שהיה בוהה ותוהה - שכח שנמצא בעיצומה של התפילה ואסור לו לענות והשיב לאותו אדם. אך תיכף ומיד שם לב לטעותו ופסק מלדבר ונצטער על זה מאוד. מכאן רואים כי אדם שמתעצל הרי עצלותו מביאה לידי חטא, אולם אם היה זריז וקם להתפלל לא הייתה באה תקלה על ידו.

ומידת הזריזות נחוצה לכל אדם ובפרט לבני תורה שאם יתעצלו ויטעו ייחשב להם הדבר לזדון. כמו שאמרו חז"ל (בבא מציעא לג): על הפסוק "קרא בגרון אל תחשך הרם כשופר קולך והגד לעמי פשעם ולבית יעקב חטאתם" (ישעיה נ"ח א') הגד לעמי פשעם אלו תלמידי חכמים ששגגות נעשות להם כזדונות, ולמה? שהיה להם ללמוד ולהתאמץ ולא למדו לכן נחשב כשגגת תלמוד שעולה זדון, (אבות ד' י"ג). על כן נלמד מידת הזריזות לכלל ובפרט לתלמידי חכמים ולעשות מעשינו בדבקות ולשם שמים, ולא רק בעולה ודומיה - שאין בהם נגיעות אלא בכל המצוות ואף שיש בהם נגיעות נעשה אותם לה' לבדו.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

חז"ל הקדושים הבטיחו לנו (תנחומא צו. ז) כי "העונה אמן בעולם הזה זוכה לענות אמן בעולם הבא", והיינו, כי באמירת אמן, על ידי הביטול העצמי שמבקש להיות נמשך אחר האמת אף שאינו מבין הדבר על בוריו, זוכה גם לעתיד לבוא להיות נמשך אחר מקומות שלמעלה ממדרגתו.

וזאת האמונה שאמרו (מכות כד א) "בא חבקוק והעמידן על אחת - וצדיק באמונתו יחיה", פירוש: אף שהוא צדיק, על ידי האמונה שרודף תמיד לבטל עצמו יותר ויותר לבוא יתברך, על ידי זה יש קיום לעבודתו עד עתה, שקיום כל המעשים הטובים הוא על ידי ההכנעה והביטול העצמי, ועל ידי זה התקיים העבודה. (שפת אמת' כי תבא תרל"ח)

מתקנים במאוד נעלה

רבינו הקדוש רבי יעקב אבוחצירא זיע"א ביאר בספרו 'אֶלֶף בינה' את הפסוק בתהלים "בה' תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו" (תהלים ל"ד ג) בדרך רמז: "בה' תתהלל נפשי" - כאשר מהללים את ה' באמירת קדיש, "ישמעו ענוים וישמחו" - שומעים העונים [ענוים' אותיות 'עונים'], ושמחים בעניית אמן שלהם.

ועוד מתורתו של הצדיק זיע"א: נאמר בפסוק "נדיבי עמים נאספו עם אלקי אברהם כי אלוקים מגני ארץ מאד נעלה" (תהילים מ"ז א). "ארץ מאוד נעלה" ראשי תיבות 'אמן'. רמז כי "מגיני ארץ" - הצדיקים המקפידים על עניית אמן כראוי מתקנים את הצריך תיקון באופן "מאוד נעלה".

ועוד רמז אחר מהתהלים שמובא בספר 'עוללות יהודה'; "יפול מצדך אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש" (תהילים צ"א ז). ידוע שעל האדם לענות מידי יום צ' אמנים וד' קדושות, וזה הרמז בפסוק זה: "מצדך" - בזכות הצ' אמנים והד' קדושות שלך, לא יגשו אליך המזיקים.

אין סיום לשבחים

ומענין לענין באותו ענין:

דוד המלך חילק את ספר התהלים לחמישה ספרים, כנגד חמישה חומשי תורה. עובדה זו אנו מזכירים ב'יהי רצון' שתיקנו לומר אחר אמירת ספר התהלים.

התוספות במסכת קידושין (דף לג) מציינים כי את כל הספרים, פרט לספר החמישי - האחרון, מסיים דוד המלך במילה אמן:

הספר הראשון מסתיים בפסוק: "ברוך ה' אלקי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן" (מא. יג).

הספר השני מסתיים בפסוק: "וברוך שם כבודו לעולם, וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן. כלו תפילות דוד בן ישי". (עב. יט-כ).

הספר השלישי מסתיים בפסוק: "ברוך ה' לעולם אמן ואמן" (פט. נג).

הספר הרביעי מסתיים בפסוק: "ברוך ה' א-להי ישראל מן העולם ועד העולם ואמר כל העם אמן, הללויה" (קו. מח).

ומדוע הספר החמישי אינו מסתיים באמן?

מסביר הגר"ש אלגזי (גופי הלכות' כ"ב תקנ"ב) שהמילה 'אמן' מסמלת סוף וסיום. אילו היה דוד המלך מסיים את ספר התהלים ב'אמן' היה משמע שכלו שבחי הקב"ה כביכול. ואולם את שאר ארבעת הספרים סיים דוד המלך ב'אמן' שכן הספרים שאחריהם שבהם ממשיך דוד המלך להלל ולשבח את ה', מוכיחים שה'אמן' בה סיים את הפרק הקודם אין משמעותה סוף וסיום לשבחי ה', כי אם סוף וסיום לאותו ספר.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

ואהרן ומרים, ואח"כ היתה הבאר נובעת והולכת בין שבטו של יהודה לשבטו של יששכר, שנאמר (במדבר כ"א) "אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה" וגו'.

באותה שעה היתה שמחה גדולה לישראל מגדולם ועד קטנם, ובשכר צלו של אילן שהושיב אברהם אבינו את מלאכי השרת תחתו, הקיף הקדוש ברוך הוא על ישראל את שבעה ענני הכבוד לישיב תחתיהם במדבר ארבעים שנה. ובשכר הפת לחם שהאכיל אברהם אבינו למלאכי השרת, נתן הקדוש ברוך הוא לישראל את המן במדבר ארבעים שנה.

ברוך המקום ברוך הוא שאין לפניו משוא פנים. כשם שעשה אברהם אבינו למלאכי השרת לחם ובשר וחמאה וחלב, כך היה המן - כל מי שהיה רוצה לטעום בו טעם פת היה טועם פת. טעם בשר - טועם. טעם דבש - טועם. טעם חמאה וחלב - טועם. שנאמר (במדבר י"א) "שטו העם ולקטו וגו' והיה טעמו כטעם לשד השמן".

ובשכר אותו עגל שהאכיל אברהם אבינו למלאכי השרת, נתן הקדוש ברוך הוא לישראל במדבר את השליו שתי פעמים; אחת קודם מתן תורה ואחת לאחר מתן תורה. השליו דבר גדול היה לישראל בשבילו שהביא הקדוש ברוך הוא הדבר על ידו.

ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם וגו' ויאכלו".

מכאן אמרו יטול אדם תחלה רשות ואח"כ ירוץ אחרי התלמידי חכמים הבאים אצלו ויעשה רצונם, לכך נאמר "ויאמר אדני וגו' אל נא תעבור" וגו'. וכל האומר לא אכלו מלאכי השרת עם אברהם אבינו ע"ה, לא אמר כלום, אלא בצדקתו של אותו צדיק ובשכר טורח שטרח בשבילם פתח להם הקדוש ברוך הוא את פיהם ואכלו. ולכך נאמר "והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו". ברוך המקום ברוך הוא שמשלם שכר טוב ליראיו בעולם הזה ובעולם הבא, שכן הוא דרך גמילות חסדים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן קיימת לו לעולם הבא - שבשכר קיתון של מים שרחצו רגליהם מלאכי השרת נתן הקדוש ברוך הוא לישראל ארבעים שנה במדבר את הבאר.

כיצד? בזמן שהיו ישראל עושין רצונו של מקום היתה הבאר ממחרת ומשכמת והולכת ונובעת במקומה במקום שהיו ישראל שרויין, ובזמן שאין עושין רצונו של מקום היתה הבאר מאחרת כשעה כשתים כשלוש כארבע כחמש, עד שהיו יוצאים נערים קטנים ותלמידי חכמים ואומרים עלי באר בזכותו של אברהם יצחק ויעקב עלי באר בזכות משה

ישמור אדם את הדברים בלבו שלא יאכל עם עמי הארץ על השלחן ולא ירבה עמהם בסעודה בכל מקום, מפני שעמי הארץ ממעטין במעשרות ונחשדין על השביעית, והכתוב אומר (ירמיה כ"ג) "מה לתבן את הבר" וגו'. וכן אמר דוד (תהלים כ"ו) "לא ישבתי עם מתי שוא ועם נעלמים לא אבא וגו' ה' אהבתי מעון ביתך וגו' אל תאסוף עם חטאים נפשי" וגו', ואמרו חכמים כל עוף למינו ישכון ובן אדם לדומה לו.

מכאן אמרו חכמים ירבה אדם סעודתו עם תלמידי חכמים ואל ירבה סעודתו עם עמי הארץ, לפי שלאחר שעה הוא מספר עליו לשון הרע, וילמד מאברהם אבינו ע"ה שעשה סעודה להמלאכים ונהנו ממנו שנאמר (בראשית י"ח) "ויאמר אדני וגו' אל נא תעבור מעל עבדך וגו' ויקח חמאה וחלב

אנשי אמונה

נכדי יקבל עליו את הדין

לביתו של כ"ק רבי חיים זיע"א היו נכנסים ובאים אנשים רבים, בנושאים הקשורים לכלל הקהילה ועניני הציבור היהודי בעיר מוגאדור. בין הבאים הגיע פעם במרוצה רבי מכלוף לוב (המכונה ר' ליסאע) שנזעק לבית הרב בגלל ענין חשוב ודחוף.

כיון שלדידו הדבר לא סבל דיחוי, רץ הרב מכלוף לבית כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א באמצע הלילה, בשעה שהרב היה כאמור יושב ולומד תורה.

רבי מכלוף ידע למצוא את חדרו של רבי חיים זיע"א על פי הנר שדלק בחדרו של הרב. כשנכנס רבי מכלוף לחדרו של הרב, ראה שם שני אנשים: האחד, כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ופניו פני להבים, זורחות באור יקרות. והשני, דמות לא מוכרת לרבי מכלוף, אשר היה דומה בעיניו למלאך ה' צ-באות.

רבי מכלוף חשב להתקרב אל השניים, אך לפתע הוא חש בפיק ברכיים ואימה גדולה נפלה עליו. הוא הסתובב על עקבותיו וברח מן המקום.

למחרת נפגש עם כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, ורבי חיים זיע"א אמר לו, לרב מכלוף: "אשריך, רבי מכלוף, שזכית לראות את פני אליהו הנביא זכור לטוב".

רבי מכלוף נרעד ממש לשמע הדברים, ופחד שמא ייענש על כך. הוא ביקש מכ"ק רבי חיים זיע"א שיתפלל עליו, שלא ייענש חס ושלום וימות בחצי ימיו. כ"ק רבי חיים זיע"א הבטיח לו להתפלל עליו, וביקש עליו רחמים מאת ה' שלא ימות בגיל צעיר.

תפילתו של כ"ק רבי חיים זיע"א התקבלה במרומים, ורבי מכלוף האריך ימים ושנים, עד שנסתלק לבית עולמו בן מאה ועשר שנים. את המעשה הזה שאירע לו כתב בעצמו בסידור התפילה שלו, ובניו ונכדיו ששימשו את בני משפחת פינטו המעטירה העבירו את המעשה לדורות הבאים.